Propozycja katechezy przybliżającej postać Ks. Kard. Adama Kozłowieckiego

I i II etap edukacyjny – kl. I-III i kl. IV-VI Opr. Elżbieta Wiącek

Temat: Ksiądz Kardynał Adam Kozłowiecki – misjonarz Chrystusa w Zambii.

Cele:

– Uczeń zna życie i działalność Kardynała Adama Kozłowieckiego.
– Uczeń zna miejsce pracy, posługi Księdza Kardynała.
– Uczeń rozumie konieczność pomocy innym i ma świadomość, że do pomocy drugiej osobie wystarczy czasami bardzo niewiele.
– Uczeń wskazuje sposoby własnej działalności misyjnej.
– Uczeń wskazuje w czym może naśladować Kardynała Kozłowieckiego.

Metody: Opowiadanie urozmaicone muzyką, śpiewem, pokazem map, zdjęć, rozmowa, gra dydaktyczna, krzyżówka tematyczna, praca w grupach dwuosobowych.

Środki i pomoce dydaktyczne:

– Pismo Święte Nowego Testamentu.
– Płyta CD „Jedno serce wiele twarzy" wydana przez Referat Misyjny Seminarium Duchownego Księży Werbistów w Pieniężnie lub inne płyty misyjne, np. z muzyką zambijską („Woda życia"/ „Madzi amoyo" The Sakala Brothers, „Muzyka Duszy" Imyibo Shamepashi".
– Mapa Świata z napisem „Nie możemy być spokojni, gdy tylu ludzi nie zna Chrystusa." z Małego Gościa Niedzielnego z roku 2003 r. lub przygotowana samodzielnie.
– Mapa Afryki (wypożyczona z sali do przyrody lub z cyklu Małego Goscia Niedzielnego „OBEJRZYJŚWIAT" cz. 3 Afryka).
– Portret Ks. Kard. Adama Kozłowieckiego i inne zdjęcia przedstawiające Kardynała.
– Zdjęcia przyrody i mieszkańców Zambii z kalendarzy, czasopism misyjnych, skopiowane z Internetu.
– Duży arkusz szarego lub białego papieru do pakowania, klej lub taśma dwustronnie klejąca.
– Paski z odpowiednimi napisami potrzebne do utworzenia kalendarium życia Ks. Kard. Adama Kozłowieckiego.
– Kartki z notatką dla uczniów do przyklejenia do zeszytu.
– Kartki z krzyżówką utrwalającą wiadomości dla każdego ucznia.
– Kartki z modlitwą w intencji misjonarzy.
– Karty do gry dydaktycznej przygotowane dla każdej pary uczniów.
– Tekst piosenki „Wiele jest serc".

Przebieg lekcji: **Zainteresowanie tematem:**

Katecheta rozpoczyna katechezę od zaprezentowania z magnetofonu dzieciom kanonu „Idźcie na cały świat" z płyty „Jedno serce wiele twarzy" (nr 1).

K: Posłuchajcie przez chwilę utworu, który składa się z jednego zdania/polecenia, ale jakże ważnego.

Kiedy z płyty zaczyna płynąć muzyka, katecheta umieszcza magnesami na tablicy Mapę Świata z podpisem „Nie możemy być spokojni, gdy tylu ludzi nie zna Chrystusa”.

K: Kto i do kogo kieruje te słowa, które przed chwilą usłyszeliście?

K: Posłuchajcie ich jeszcze raz, tym razem odczytam je z Ewangelii wg św. Mateusza.

Katecheta odczytuje fragment Mt 28, 16-20.

K: Słowa te wypowiedziane przez Chrystusa usłyszał wiele lat temu Adam Kozłowiecki. (katecheta pokazuje portret kard. Kozłowieckiego). Na naszym spotkaniu dowiecie się kim był ten człowiek. Będziemy o nim mówić właśnie dziś, gdyż 28 września przypada rocznica jego śmierci. Zapiszcie do zeszytu temat.

Katecheta zapisuje na tablicy temat: „Ksiądz Kardynał Adam Kozłowiecki – misjonarz Chrystusa w Zambii.” W tym czasie, kiedy uczniowie przepisują temat, katecheta umieszcza portret i dewizę Kardynała Kozłowieckiego „In Nomine Domini” (W Imię Pana) na połowie arkusza, który potem zostanie magnesami przypięty do tablicy pod tematem lekcji.

Rozwinięcie:

K: Adam Kozłowiecki był synem Adama i Marii z Janochów. Po zakończeniu nauki w szkole podstawowej i gimnazjum, wstąpił do zakonu jezuitów (SJ), było to 30 lipca 1929. Nowicjat odbył w Starej Wsi, następnie studiował na zakonnym Wydziale Filozoficznym w Krakowie i na Wydziale Teologicznym *Bobolanum* w Lublinie. Święcenia kapłańskie przyjął 24 czerwca 1937 w Lublinie, a zakonne śluby uroczyste złożył 15 sierpnia 1945 w Rzymie. W latach 1933-1934 pracował jako wychowawca młodzieży w Chyrowie.

Przy dźwiękach piosenki „To co usłyszałeś ode mnie” (nr 5) katecheta z wybranymi uczniami umieszcza na arkuszu papieru pierwsze napisy do kalendarium.

01.04.1911 r. - urodzony 01.04.1911 r. w Prima Aprilis w Hucie Komorowskiej w parafii Majdan Królewski.

30.07.1929 r. - wstępuje do jezuitów (Zakon Towarzystwa Jezusowego).

24.07.1937 - święcenia kapłańskie w Lublinie.

K: Wkrótce po wybuchu II wojny światowej, 10 listopada 1939 r. został aresztowany przez Gestapo i osadzony w więzieniu w Krakowie, skąd w czerwcu następnego roku wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, stamtąd zaś w grudniu 1940 r. trafił do obozu w Dachau. Spędził tam całą wojnę - wolność odzyskał dopiero 29 kwietnia 1945 r., gdy wojska amerykańskie wyzwoliły obóz. Już następnego dnia po wyzwoleniu, 29 kwietnia 1945 roku, ks. Kozłowiecki wyjechał do Rzymu. Skończyła się wreszcie gehenna, czas, w którym

nienawiść i przemoc wydawały się odnosić zwycięstwo. Czasem w konferencjach rekolekcyjnych lub podczas spotkań prywatnych, ks. Kardynał wracał pamięcią do tamtych lat. Mówił, że przeżycie tych strasznych lat, uważa za szczególną łaskę, jaką go Bóg obdarzył. Pomogły mu tu bardzo jego wyjątkowe cechy charakteru i talenty, którymi został obdarzony: niezwykła pogoda ducha i nieprzeciętna znajomość języków obcych. Zapytany podczas rekolekcji, które prowadził dla księży w Chilondze (Zambia), czy po wojnie spotkał się kiedykolwiek z którymś ze swoich oprawców, opowiedział nam o swoim "przełożonym" z obozu, którego spotkał przypadkowo na ulicy. Zaprosił go do restauracji na posiłek i długo rozmawiali ze sobą. A na koniec stwierdził: "Dla chrześcijanina przebaczenie jest dominantą życia, modlimy się bowiem: <>". Jakże wymowne to słowa w ustach człowieka, który tak bardzo doświadczył okrucieństwa i nienawiści.

Przy dźwiękach piosenki „Język miłości" (nr 10) katecheta z wybranym uczniem umieszcza na arkuszu papieru następny napis kalendarium.

Od 11.11.1939 do 28.04.1945 (lata wojenne) – więzień obozów hitlerowskich: Wiśnicz, Kraków - Montelupich, Oświęcim, Dachu.

K: W Niemczech zgłosił się na ochotnika do pracy na misji jezuickiej w ówczesnej kolonii brytyjskiej Rodezji Północnej, dzisiejszej Zambii. *(Katecheta wiesza mapę Afryki i pokazuje na niej Zambię).* Wcześniej jednak, 15 sierpnia 1945 r. złożył w Rzymie śluby wieczyste w swym zakonie. Na Czarnym Lądzie, który odtąd miał się stać jego drugą ojczyzną, pracował duszpastersko i w dziedzinie oświaty. Pierwszą jego placówką była w latach 1946-50 stacja misyjna w Kasisi. *(Katecheta zapisuje tę nazwę na tablicy).* Najpierw został mianowany kierownikiem szkół w misji Kasisi, a potem kapelanem centrum szkolenia inteligencji dla całej Rodezji Północnej. 30 szkół, które należały do tej misji odwiedzał z całym poświęceniem, przemierzając trudne do przebycia drogi rowerem lub pieszo. Kiedy misja rodezyjska została podniesiona do rangi wikariatu apostolskiego, ks. Kozłowiecki został mianowany administratorem apostolskim, a w kilka lat później, w 1955 roku przyjął sakrę biskupią. Jan XXIII mianował biskupa Kozłowieckiego pierwszym arcybiskupem Lusaki. Od chwili mianowania na pasterza archidiecezji, biskup Kozłowiecki miał coraz mniej czasu na bezpośrednie kontakty z ludźmi w wioskach. W jednym z listów pisał: "Brak mi ogromnie dwóch rzeczy: odwiedzania ludzi po wsiach i uczenia w szkole - właśnie te dwie rzeczy pokochałem bardzo".

Przy dźwiękach piosenki „Oto ja poślij mnie" (nr 3) katecheta z wybranym uczniem umieszcza na arkuszu papieru kolejne napisy kalendarium.

14.04.1946 r. – przybywa do Zambii (dawniej Północna Rodezja).

11.09.1955 - otrzymuje w Lusace sakrę biskupią z rąk legata papieskiego abpa Ronalda Knox'a.

26.041959 r. – mianowany arcybiskupem Metropolitą Lusaki.

19.01.1998 r. – zostaje ogłoszony kardynałem.

21.02.1998 r. – papież Jan Paweł II uroczyście wręcza insygnia kardynalskie.

Po umieszczeniu napisów na arkuszu kalendarium, katecheta nadal przy dźwiękach muzyki (tym razem może to być muzyka afrykańska) pokazuje kilka zdjęć przyrody i mieszkańców, Zambii, Lusaki.

K: Arcybiskup Kozłowiecki brał czynny udział w obradach Soboru Watykańskiego II. To właśnie wtedy podjął decyzję o rezygnacji z pasterzowania w diecezji Lusaki na rzecz kapłana zambijskiego. Papież Paweł VI przyjął rezygnację i konsekrował 39 letniego Zambijczyka, ks. Emmanuela Milingo, na biskupa Lusaki. Ks. abp Kozłowiecki wrócił do pracy, takiej, jakiej zawsze pragnął: blisko ludzi w najzwyczajniejszej parafii.

Najbardziej uhonorowany człowiek Zambii, odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Wałęsę Komandorskim Orderem Zasługi, przez Ojca Świętego mianowany kardynałem, pozostaje wciąż pokorny jak zawsze. O nowej godności, której się nie spodziewał, powiada, iż jest ona wyróżnieniem dla wszystkich Polaków, którzy z wielkim poświęceniem pracowali i nadal pracują w Zambii. Każdy, kto choć raz z nim się spotkał, pozostaje pod jego wrażeniem. Jest to bowiem człowiek niezwykłej radości, promieniujący serdecznością, ujmujący prostotą. 25 lipiec 2007 r. został odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski oraz wręczono mu dyplomu Doktora Honoris Causa UKSW w domu pod Lusaką.

Przy dźwiękach piosenki „Trwajmy mocno w wyznawaniu wiary" (nr 8) katecheta z wybranym uczniem umieszcza na arkuszu papieru kolejny napis kalendarium i pokazuje zdjęcia z wręczenia Kardynałowi odznaczenia i dyplomu.

25 lipiec 2007 r. – zostaje odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

K: Być blisko ludzi, do których został posłany, to jego dewiza życiowa. Jako młody misjonarz często odwiedzał pustelnię i kaplicę pierwszego misjonarza jezuickiego, o. Torrenda. Napisał, iż tam modlił się, aby Bóg udzielił mu nieco z ducha i serca współbrata, które tak bardzo ukochało czarnych. W posłudze misyjnej - zdaniem Kardynała - najważniejsza jest formacja duchowa. W liście do o. Stanisława Czapiewskiego napisał: "Popierajcie nas gorącymi modlitwami, bo cóż nam z tego, że postawimy eleganckie szkoły, jeśli nie będzie w nich dobrych katolików, a serca urobić może jedynie łaska Boża przez was uproszona". Aby budować Kościół, oprócz „łaski Bożej, którą najwyżej wyżebrać możemy" potrzebni są ludzie wiary, którzy by głosili Dobrą Nowinę. Jako pasterz archidiecezji w swych listach do

przyjaciół pisał: „Błagając zatem Pana żniwa, by przysłał nam żniwiarzy i żniwiarki, módlcie się gorąco o powołania misyjne, i to nie tylko dla drugich, ale i dla siebie. [...] Tyle dusz nie słyszy słowa prawdy i nie otrzymuje łaski Bożej, ponieważ nie ma nikogo, kto by im prawdę objawił, kto by im łaskę Bożą do serca wlał. A jeżeli kogoś Pan Jezus wezwie do tego żniwa, niech się nikt nie ociąga, bo żniwo się sypie".

Kardynał Adam Kozłowiecki zmarł 28 września 2007 r. rano w szpitalu w Lusace. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 5 października 2007 r. w stolicy Zambii na Pope's Square.

28.09.2007 r – umiera w Lusace i zostaje pochowany na Pope's Square.

Zastosowanie:

K: List Kardynała Kozłowieckiego brzmi ja testament pozostawiony nam wszystkim. Jak my na niego odpowiemy? Jak odpowie na niego każdy z nas, każdy z was?

Katecheta rozmawia z uczniami na temat, jak każdy z nas może naśladować Kardynała Kozłowieckiego, jak w swoim codziennym życiu być małym misjonarzem Chrystusa. W tym czasie wyróżniona jest znowu Mapa Świata z napisem „Nie możemy być spokojni, gdy tylu ludzi nie zna Chrystusa". Po rozmowie wszyscy odmawiają modlitwę, którą otrzymali na kartkach.

Modlitwa za misjonarzy

Kiedy jest gorąco i kiedy jest zimno, kiedy wieje wiatr i pada deszcz misjonarze uczą o Tobie, Panie Jezu. Uczą dzieci z Afryki, Azji, Ameryki i z tylu innych miejsc na mapie świata, Proszę Cię, by nie tęsknili za domem, aby byli odważni, gdy nadchodzi niebezpieczeństwo i oddani Tobie w pracy i służbie. Proszę, aby ludzie ich wspierali swymi modlitwami i ofiarami, aby misjonarze mieli czas na pisanie listów, aby chrzcili i uczyli zawsze dużo dzieci. Niech nie psują się im samochody, gdy jadą do wiosek modlić się z ludźmi i niech tubylcy pomagają im w budowie kościołów, szkół, dróg i szpitali. Woda, owoce, ryż, kukurydza i banany niech zawsze będą w obfitości tam, gdzie ludzie gromadzą się, aby słuchać, co mówią misjonarze o Tobie, Panie. Ty wiesz, Panie Jezu, jak trudno jest być misjonarzem, chodzić po drogach i nie mieć na stałe domu. Wiesz jak trudno mówić o Bogu, gdy się jest zmęczonym i grzeje gorące słońce. Bardzo Cię proszę, pomóż misjonarzom w głoszeniu Ciebie i Twego Królestwa na ziemi. Niech wszyscy ludzie pomagają im w głoszeniu Twojej chwały i modlą się za nich. Spraw, aby nie zabrakło misjonarzy.

Utrwalenie:

Dzieci młodsze z klasy I utrwalają wiadomości w formie rozmowy, co zapamiętały o Kardynale Kozłowieckim.

Dzieci klas II-III rozwiązują krzyżówkę z możliwością podpatrywania odpowiedzi z powstałego na lekcji kalendarium. Rozwiązują krzyżówkę indywidualnie lub parami z koleżanką/kolegą z ławki.

Dzieci kl. IV-VI mogą utrwalić wiadomości przy pomocy gry dydaktycznej.

Zadanie domowe:

Zadanie dla młodszych dzieci: Narysować Kardynała Kozłowieckiego.
Zadanie dla starszych dzieci: Rozwiąż krzyżówkę.

Modlitwa: „Wiele jest serc” (wspólny śpiew)

MATERIAŁY POMOCNICZE W ZAŁĄCZNIKACH

Rozwiąż krzyżówkę.
Wyróżnione litery wskażą, kim był Kardynał Adam Kozłowiecki.

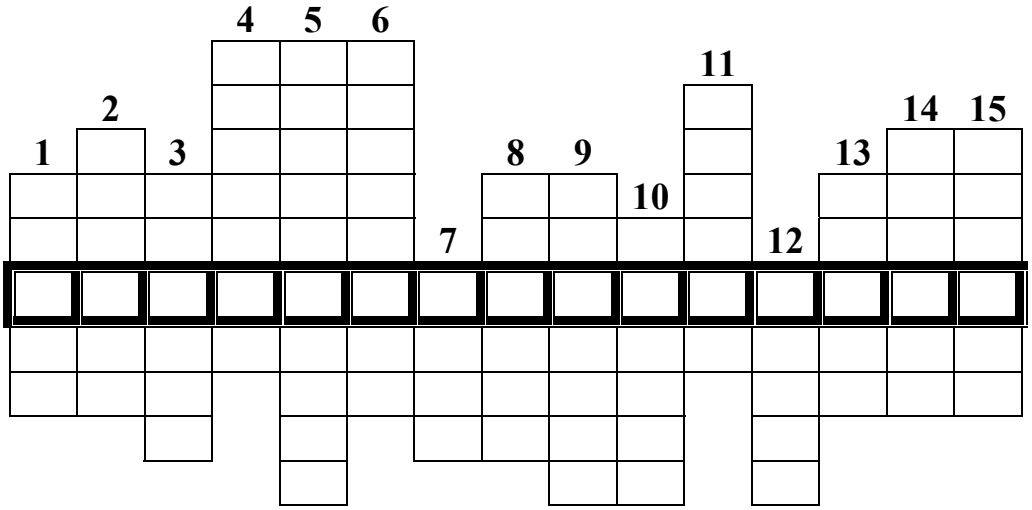

1. Dobry _ _ _ _ _ - jedna z wyjątkowych cech charakteru kard. Kozłowieckiego.
2. Pierwsza placówka misyjna kard. Kozłowieckiego.
3. Stolica Zambii.
4. R _ _ _ _ _ _ Północna – dawna nazwa Zambii.
5. Huta _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ - miejsce narodzin kard. Kozłowieckiego.
6. W Kościele katolickim najwyższa po papieżu godność kościelna (abp Kozłowiecki został nim 21 lutego 1998 r.)
7. Imię kard. Kozłowieckiego pierwszego biskupa Lusaki.
8. Kontynent nazywany Czarnym Lądem.
9. Zakonnik Towarzystwa Jezusowego (był nim również kard. Kozłowiecki).
10. Placówka w Hucie Komorowskiej, która nosi imię Księdza Kardynała Adam Kozłowieckiego.
11. W tym niemieckim mieście znajdował się obóz koncentracyjny, w którym kard. Kozłowiecki przebywał w czasie II wojny światowej.
12. Imię mamy kard. Kozłowieckiego.
13. Zgromadzenie wszystkich biskupów pod przewodnictwem papieża (w jednym z nich brał udział bp Kozłowiecki).
14. Dobra _ _ _ _ _ _ – głoszona przez misjonarzy na wszystkich kontynentach świata.
15. In N _ _ _ _ _ Domini (W Imię Pana) dewiza kard. Kozłowieckiego.

Uwaga: Po wydrukowaniu krzyżówki są widoczne tylko kratki potrzebne w krzyżówce.